

STRMILOVSKÉ NOVINY

4/1996

ANDĚLSKÁ SLOVA

Milý čtenáři,
tentokrát jsme si trochu pospíšily. Váš, chtěly jsme se ukázat ještě před Vánocemi! Vánoce jsou totiž skvělé svátky. Dokonce i takoví lidé, kterým to celý rok nejde "přes

pusu" si přejí "šťastné a veselé"! A to je hrozně moc. Člověk by ani nevěřil, že narození jednoho člověčka před dvěma tisíci let dokáže tolik pozměnit tvář tohoto světa.

A u toho člověčka se tehdy potkalo dost lidí.

Pastýři, kteří se neuměli ani podepsat s mudrci, kteří uměli číst z hvězd. Lidé, kteří prožili celý svůj život za branami Betléma s těmi, kteří se do města dostali možná poprvé v životě.

Do Betléma je všechny přivedla světská moc, která se rozhodla udělat součet všeho lidu. K tomu chlévu je však přivedlo něco jiného. Některé přivedlo zázračné světlo, které zářilo až daleko v Babylóně, odkud přišli mudrci, ale i pár set metrů za Betlémem, kde pastýři hlídali svá stáda. Jiné možná zvědavost vyvolaná vyprávěním těch, kteří hvězdu viděli.

Je to však celkem jedno, co je přivedlo. Nejdůležitější je, že všem, bez rozdílu společenského postavení, vzdělání či čeho-

Z OBSAHU

- Muzikantské vzpomínky, str. 3
- Pan učitel Švehla, str. 5
- O pernících, str. 6
- 60 let Rozkoše, str. 7
- Obecní policie informuje, str. 8
- Sportovní okénko, str. 8

koliv jiného zní stejná andělova slova. Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle.

Nechť je oslaven Bůh, který je v nebi a nechť je každému přáno tolik dobra, kolik ho přeje všem okolo sebe. Tak bychom asi mohli slova anděla přeložit do dnešní mluvy. Tato nebeská slova se však zabydla spíše na papírových Betlémcích za okny našich domů, než v našich hlavách a srdcích. Jenže to by bylo na delší povídání...

Tak tomuto světu k vánočním svátkům přejeme, aby se rozvzpomněl na obě části té věty a Tobě, milý čtenáři, aby ses vždy potkával jen s těmi lidmi, pro které platí alespoň ta druhá část - aby každý každému dával tolik dobra, kolik by chtěl sám.

Protože tak si to přál i ten, jehož narození si toho 24. prosince připomínáme.

Tvé
Strmilovské noviny

*V klidu a pohodě prožité svátky vánoční,
šťastné vykročení do nového roku 97 a pevně zdraví
přeje všem čtenářům Strmilovských novin
starosta obce*

Z činnosti klubu důchodců ve Strmilově

Klub důchodců byl založen roku 1982. Jeho předsedkyní se stala Vlasta Karásková, která tuto funkci zastává stále.

Do našeho klubu spadají důchodci ze Strmilova, České Olešné, Malého Jeníkova, Palupína a Leštiny. Současný výbor klubu je šestičlenný. Scházíme se dle potřeby několikrát do roka. Na schůzích plánujeme různé akce pro důchodce, jako divadla, výstavy, zájezdy a besedy. Největší úspěch má "beseda s důchodci", která se uskutečňuje pravidelně ke konci roku. Účast na besedě je vždy hojná a přesahuje jedno sto osob.

Naše činnost za rok 1996:

3 schůze výboru

1 zájezd na výstavu "Hobby" do Českých Budějovic

2 zájezdy do divadla

1 beseda s důchodci

K blížícím se svátkům vánočním přejeme všem důchodcům jejich příjemné prožití a do nového roku hodně zdraví a spokojenosti.

Za výbor klubu Marie Jebavá

Své k svému

K novým prvňáčkům se hodí i nová paní učitelka. Samozřejmě - nejde to vždy. Ale tito naši noví prvňáčci toto štěstí mají:

Bartošová Miroslava, Česká Olešná
Dukátová Lucie, Strmilov
Dvořák Milan, Strmilov
Dvořáková Kamila, Strmilov
Hanzalová Martina, Strmilov
Kluková Denisa, Česká Olešná
Koutný Tomáš, Palupín
Kubů Martin, Strmilov
Kubů Pavel, Česká Olešná
Pňáčková Tereza, Vlčice
Ratolístka Martin, Strmilov
Rožková Pavla, Palupín
Řežábková Pavlína, Palupín

Semotánová Veronika, Strmilov

Toral Jakub, Česká Olešná

Toral Jan, Česká Olešná

Vosolobě Petra, Strmilov

Vydra Jiří, Strmilov

A abychom nezapomněli ani na novou paní učitelku, tak zde je malý "kádrový dotazník":

Titul a jméno: Mgr. Eva Pleningerová;

Bydliště: Studená (do práce jezdí hromadnou dopravou);

Minulé pracoviště: Zvš Dačice (absolventka spec. pedagogiky);

Stav: Vdaná (jednou; 18 let; dvě dcery - 17 a 10 let);

Zájmy: Volejbal, psychologie, šití;

"Nezájmy": vaření;

Plány do budoucna - naučit děti zdravit a mluvit slušně;

Naši noví spoluobčané:

Kocmáňková Monika (Strmilov), 16.7.
Nováková Nikola (Strmilov), 15.8.
Semotán Miroslav (Strmilov) 26.9.
Kotková Lucie (Česká Olešná), 27.10.
Běhounková Barbora (Strmilov) 15.11.

Strmilovské noviny vítají své budoucí čtenáře

* * * *

Naši oslavenci

Za listopad a prosinec oslavili významná životní jubilea tito naši spoluobčané:

Klimešová Vlasta (Strmilov) 70 let
Steinhausová (Strmilov) 83 let
Frühaufová Marie (Palupín) 80 let
Lahodná Stanislava (Strmilov) 87 let
Ježková Marie (Strmilov) 82 let
Dvořáková Kateřina (Strmilov) 92 let
Hanzalová Jitka (Palupín) 60 let
Blecha František (Strmilov) 70 let
Kolářová Božena (Palupín) 85 let
Vetišková Emilie (Česká Olešná) 81 let
Jíra Jan (Strmilov) 83 let
Dvořáková Božena (Strmilov) 70 let
Hanzal František (Strmilov) 70 let
Nováková Marie (Strmilov) 86 let
Brdlík Ludvík (Strmilov) 83 let
Vetiška František (Česká Olešná) 88 let
Příbyl Lambert (Strmilov) 82 let

GRATULUJEME!

**Na ustavující schůzce
dne 13. ledna 1988
byl založen pěvecký sbor
základní organizace Českého
svazu žen ve Strmilově....**

Tak začíná kronika strmilovského pěveckého sboru, který v lednu oslaví 9 let své existence. Právě tento sbor si Vás dovoluje pozvat na **neděli 22. prosince na Besídku** na které můžete vidět a slyšet představení dětí ze školní družiny (pod vedením p. Šarochové), pěveckého kroužku (p. Semotánová a p. Kocveldová), Základní umělecké školy (ing. Paulát) a dramatického kroužku (p. Kubáková). Přestávky mezi jednotlivými vystoupeními budou vyplněny zpěvem pořadajícího pěveckého sboru.

Náš sbor si navíc můžete přijít poslechnout v neděli 25.12 v 8, 00 do kostela sv. Jiljí na náměstí a tentýž den ještě v 10.00 do evangelické kaple. Sbor doprovodí svým zpěvem bohoslužby probfhající v těchto kostelech.

Muzikanti ze Strmilova a okolí II.

Po Ferdinandu Kubákovi se stal na konci 20. let strmilovským kapelníkem Karel Voborník, který byl synem nám již známého bývalého kapelníka a učitele hudby Jana Voborníka. Byl velmi nadaným hudebníkem a jeho přátelé o něm tvrdili, že ovládá kromě flétny snad všechny dechové hudební nástroje a housle. Jako kapelník hrával ve smyčcovém orchestru housle a v dechovce baryton. Do jeho orchestru přešli prakticky všichni muzikanti z bývalé Kubákovy kapely, ale hráli v ní i další hudebníci. Někteří do ní nastoupili ihned po jejím založení, jiní v ní začali hrát později. Zástupcem kapelníka byl také všestranný hudebník Jan Bubeník z Olší, který vedl také dechovku. Ve smyčcovém obsazení nejčastěji hrával na housle a nebo na basu a v dechovce na baskřídlouku. Byl drobnější postavy a když při hraní ukazoval kapele, že má končit, zdvíhal vždycky baskřídlouku nad hlavu. V mladších letech učil také děti hrát na různé hudební nástroje a ve stáří působil jako zpěvák v kostele a při pohřbech. Jako člen smíšeného pěveckého sboru, který jsme v 50. letech dirigoval, byl velmi ukázněný a snažil se mi všestranně pomáhat. Dalším muzikantem této kapely byl klarinetista Jan Vonka, mladší bratr křídlouka Josefa Vonky. Byl veselý povahy, muziku měl velmi rád a všem třem svým synům - Vladimírovi, Mirkovi i Jendovi umožnil, aby se učili hrát na hudební nástroje. Ze všech třech, zejména z Vladimíra, byli později dobří muzikanti. Ve Strmilově působil v té době také velmi dobrý hudebník, poštovní mistr Karel Kučera. Hrál na dva dechové nástroje - na křídlouku a na klarinet. Za první světové války byl legionářem a hrával také ve vojenské kapele. Byl velmi svědomitý a svou techniku hry na hudební nástroje si neustále zdokonaloval pravidelným cvičením. Když se o několik desítek let později přestal věnovat hudbě, daroval mi své etudy pro klarinet.

Dlouholetým bubeníkem strmilovské kapely byl zkušený muzikant, povoláním listonoš, Jan Pitner. Ten dlouhá léta hrával ještě v Kubákově kapele, potom ve Voborníkově dechovce a přes válku a potom ještě krátce po válce v dechovce vedené Janem Krafkou. Pan Pitner měl pod nosem vousy a dělal dojem velmi přísného člověka. Myslím však, že byl v zásadě dobrák, a že dobře rozuměl legraci, tak jako jeho přítel z Kubákovy kapely. Na velký buben hrával v té době také ředitel Strmilovské záložny pan Čermák z Brany, otec JuDr. Jana Čermáka. Ve strmilovské dechovce jej však bylo možno vidět většinou pouze při slavnostech. Se strmilovskou partou začal v té době hrát na malý bubínek, zejména při slavnostních příležitostech, také můj otec František Paulát. Do strmilovské dechovky přešel po několikaletém působení v bořetínské kapele. Také jeho velmi dobrý přítel, známý strmilovský kovář a náruživý zpěvák Cyril Maška působil v této dechovce několik let jako křídlouk. Toto poměrně krátké období mu zřejmě přineslo mnoho hezkých zážitků, protože se k němu celý život rád ve vzpomínkách vracel. Po určitou dobu zde hrál na trubku také velmi sympatický člověk, strmilovský řezník František Ondráček. Trombónistou Voborníkovy dechovky byl také majitel textilní dílny a obchodu Adolf Česka. Když byl mladý, býval velmi veselým partnerem a

radostně se zúčastňoval všech žertovných akcí. Před 2. světovou válkou však svou účast v kapele přerušil, ale v 50. letech se do ní na několik let znovu vrátil. Ve Voborníkově kapele začali svoji hudební kariéru rozvíjet také někteří mladí a později velmi významní muzikanti. Byl to křídlouk František Bína, který později po několika desetiletích hrál ve strmilovské dechovce první křídlouku. Na svůj hudební nástroj měl velmi dobrý nátlak. Dokázal hrát velmi silně a naopak i vysoké tóny velmi slabě a ani při dlouhém hraní se u něho neprojevovala výraznější únava. Dále to byl klarinetista Jaroslav Emmer, kterým jsem později mnoho let hrával v dechovém i v tanečním orchestru. Měl mimořádně dobrý nátlak na Es klarinet, takže nám spolu na ladění choullovitá "vysoká dřeva", to znamená Es klarinet a pikola, velmi dobře ladila. V tanečním orchestru byl jeho nástrojem Es alt saxofon. V dechovce ve stáří přešel z klarinetu na bastrumpetu. O trochu mladší Jan Kraška, původně houslista a klarinetista a později také barytonista, harmonikář a křídlouk, začal hrát ve Voborníkově kapele těsně před tím, než kolem roku 1938 odešel na vojnu. O jeho vysokých muzikantských i lidských kvalitách jsem se mohl přesvědčit později, když byl mým učitelem, kapelníkem, spoluhráčem a velkým vzorem.

V období, když plně rozvíjela svou činnost kapela Karla Voborníka, bylo ve Strmilově a jeho okolí poměrně mnoho muzikantů a došlo zde k založení tzv. "Hudebního sdružení Smetana", které většinu z nich sdružovalo. Jednalo se především o hudebníky "dechaře" a toto sdružení byla vlastně poměrně velká dechovka, která účinkovala ve Strmilově při různých slavnostních příležitostech. Jeho ustavení bylo tehdy všeobecně přivítáno a Strmilovská záložna mu věnovala finanční prostředky na zakoupení nových hudebních nástrojů pro celý orchestr. Uvážím-li, že v Hudebním sdružení hrál kolem 20 hudebníků, jednalo se o dar značně finančně náročný. Obecní úřad nezustal pozadu a přidělil kapele místnost pro provádění zkoušek a uložení hudebních nástrojů. Zkušebnu vybavenou židlemi a skříněmi měla strmilovská kapela od té doby k dispozici až do roku 1990. Po tu dobu byla několikrát přestěhována a nakonec před jejím zrušením byla na náměstí v domě, kde bývalo truhlářství Jana Kubáka, vedle obecního úřadu. Představitelé obce si toho, že Strmilov má svoji kvalitní kapelu velmi vážili a její činnost všestranně podporovali. Strmilovští muzikanti hráli od 20. let při všech slavnostních příležitostech a nikdy po celých více než 60 roků, až do roku 1994, když se otvírala přístavba měšťanky se nestalo, že by pro podobný účel byl do Strmilova povolán jiný orchestr.

Strmilovská kapela reprezentovaná poměrně velkým tělesem, kterým bylo Hudební sdružení Smetana, rozvíjela velmi aktivně svoji činnost kolem roku 1930. V té době došlo k otevření nové měšťanské školy, byla uspořádána všeobecná výstava, velmi aktivní byly i různé organizace, zejména Jednota Sokol a při všech těchto slavnostních příležitostech vystupoval strmilovský dechový orchestr. Podle dochovaných fotografií můžeme zjistit, jaké měl obsazení, a kteří muzikanti v něm účinkovali. Jeho dirigentem

byl starý pán Jan Voborník, flétnu hrál pan Tuček, klarinetu Theodor Ježek, Jan Vonka a Jaroslav Emmer, křídlouky Josef Vonka, Karel Kučera, František Bína a Cyril Maška, baskřídlouka Jan Bubeník, baryton Karel Voborník, trubky Ferdinand Kubák, Kalaš z Bednářečků, František Stárka a František Ondráček, trombón Adolf Česka, basy Adolf Kada a František Pantoflíček, bicí nástroje Jan Čermák, František Pitner, Gusta Janoušek a František Paulát. Na koncertech a vystoupeních hrávala tato kapela kromě pochodů, polek a valčíků, nejčastěji od Františka Kmocha a Josefa Hotového, také některé náročnější skladby, jako ouverturu Kalif z Bagdádu (A. Boieldieu) apod.

Mé první setkání s tehdejší strmilovskou kapelou, na které si pamatuji jen velmi mlhavě a znám je především z vyprávění mých rodičů, se uskutečnilo v době, když mi byly 3-4 roky. Bylo to na akademii, kterou v tělocvičně strmilovské měšťanské školy pořádala Jednota Sokol. Já jsem tehdy byl v sokolském kroji a přednášel jsem básničky, jejíž slova si dodnes trochu pamatuji. Ujišťoval jsem v ní svou maminku, že až vyrostu v dospělého sokola, že budu obětavě sloužit svému národu. Básnička v mém podání měla tehdy veliký úspěch a zřejmě také upoutala muzikanty, kteří zde účinkovali a to tak, že se rozhodli mi dát nějaký dárek. Dostal jsem od nich stříbrnou desetikorunu, kterou mi předal první křídlouk Josef Vonka. Rodiče měli z mého úspěchu velkou radost a tatínek do této mince navrtal otvor, aby ji bylo možno zavěsit a uschovat mezi rodinné památky. Možná, že právě tento dárek od muzikantů přispěl k tomu, že jsem se později začal o hudbu velmi aktivně zajímat.

První krok k mé aktivní hudební činnosti byl však trochu netradiční. V době, když mi bylo asi 5 roků, jsem při běhání kolem potoka zjistil, že na jeho dně u pívovaru, nedaleko naší chalupy, leží trubka, kterou někdo pravděpodobně vyhodil a přinesla ji sem voda. Tento hudební nástroj byl značně pomačkaný a mně se na něm líbil zvláště jeho mosazný nátrubek. Došel jsem si domů pro hrabičku a svůj zajímavý objev jsem vylovil. Jednalo se o starou vojenskou trubku - polnici, která se pravděpodobně používala v rakousko - uherské armádě. Když jsem ji přinesl domů, udělal mi tatínek velkou radost tím, že ji vyrovnal a opravil tak, že na ni bylo možno troubit. A já jsem této příležitosti využil a začal jsem se na ni učit hrát. Nejprve jen jednotlivé dlouhé tóny a postupně, podle vzoru mého otce, i některé jednoduché nápěvy. Velkým úspěchem pro mě bylo, když jsem se naučil hrát starou vojenskou večerku, jejíž melodie byla na slova: "Troubo, kde jsi byl tak dlouho; troubo, kde jsi včera byl? Dobré pivo pil." A potom následovaly některé lehčí nápěvy, které vojáci nebo skauti troubili při pochodech. Mé troubení a troubení mých kamarádů, kterým jsem trubku také půjčoval, nebylo sice úplně perfektní, ale mně velmi bavilo a vzbuzovalo pozornost a někdy i obdiv kolemjdoucích lidí.

Mého muzicírování si všiml také strýc Jenda Paulát a k mé velké radosti mi přivezl z Prahy malou dětskou tahací harmoniku na způsob heligonky, kterou mám dodnes schovanou. Pro pravou ruku měla jednu řadu klapek s diatonickou řadou tónů a dva basy pro levou ruku. Bylo možno na ni hrát pouze v jedné durové tónině a pochopitelně bez not.

pokračování na str. 4

Muzikanti ze Strmilova a okolí II.

pokračování ze str. 3

Na harmoniku dovedl zahrát můj otec a podle jeho instrukcí jsem začal hrát i já. Prvně jsem se učil hrát valčíkové písničky, jako "Co sedláci...", "Na ty louce zelený..." a později i pochod "Kolíně, Kolíně..." a další. Nejdříve bez basů, později s basovým doprovodem. Tatínek hrával jako bubeník v bořetínské kapele a ve strmilovské dechovce a měl doma jednoduchou bicí soupravu. Je pochopitelné, že jsem ani tyto hudební nástroje nemohl nechat ležet nevyužité a za plné podpory tatínka jsme se na ně pokoušel hrát. Na slova "Buma, buma, bumadračka, s bubnem není žádná hračka; buma, buma, bumadra, s bubnem není žádná hra", jsem se učil na malý bubínek nejprve zabubnovat tzv. "foršlák", který se hrává v dechovkách na začátku pochodů. Když jsem pak zabubnoval valčík a pochod, zapojil jsem do hry i kamaráda Ferdika Mácu, s kterým jsem potom společně na zahrádce před chalupou "koncertovali". Já jsem hrál na harmoniku a on na bubny.

Podle mého neustálého muzicírování poznali rodiče, že mně v mých 7 letech hudba baví a protože jsem také poměrně dobře zpíval a nepůsobil mi potřže ani rytmus, usoudil tatínek, že snad mám pro hudbu i určitý talent. Když potom projevil varhaník Jan Kraška ochotu, že mě a současně svého syna Zdeňka začne učit hře na housle, plně s tím souhlasil. Na nákup houslí, které se u pana Lahodného prodávaly za 100 korun, neměl tehdy dost peněz, a proto jsem začal hrát na housle vypůjčené od jiného Jana Krašky a to budoucího strmilovského kapelníka. Tatínek se s ním velmi dobře znal, protože v jeho rodině (u Buršů) v mládí sloužil. Naše společné hraní se Zdeňkem Kraškou bylo pro nás oba prvním vážným pokusem podrobněji nahlédnout do světa hudby. Naše přátelství se prohlubovalo a zatímco jsme si spolu dříve hrávali na doktory a "operovali" jsme kočku, začali jsme se potom věnovat především muzicírování. Nehráli jsme však jen na housle, ale také na harmonium, které jsme u Krašků měli k dispozici. Na klávesy harmonia jsme si označili jména jednotlivých tónů a pokoušeli jsme se hrát podle not. Největší pokroky v tomto hraní dělal Zdeňka a netrvalo dlouho a označení na klávesách již nepotřeboval. Asi po jednom roce našeho společného hraní na housle se však naše cesty trochu oddělily. Já jsem pokračoval ve hře na housle u paní učitelky Julie Richtrové, která do Strmilova začala dojíždět z Jindřichova Hradce a Zdeňka Kraška se začal učit hře na klavír u pana učitele Františka Ecka. Naše přátelství a společné muzicírování však dále pokračovalo.

Období třicátých let, několik roků před druhou světovou válkou, když jsem vyrůstal a začínal jsem se zajímat o hudbu, bylo obdobím velmi bohatým na kulturní činnost. V tělocvičně měšťanské školy i v bývalé Orlovně předváděli ochotníci z tělovýchovných organizací Sokol a Orel i žáci strmilovské školy různá divadelní představení a akademie a rovněž v tanečních sálech se často tančilo. Velmi veselé bývaly masopustní průvody a v létě se také pořádaly tzv. výlety. Nepostradatelnou součástí všech těchto akcí byla spoluúčast strmilovské kapely. Já si již nepamatuji na dobu, když výlety bývaly na Kondrysově zahrádce za velkým Kondry-

sovým domem ve Vrchu, nebo u Švehlova zájezku. Trochu si vzpomínám na dobu, když se jako výletních míst využívaly i naše velké rybníky. Hrávalo se u komornické hráze i na hejtmanské hrázi v Rozkoši a to i při výloveh. Těsně před válkou bývaly výlety velmi často v Kopřivově zahrádce na Nivce, kde je nyní Dvořákova vila č.p. 357. Býval tam taneční parket, kuželník a velmi příjemné prostředí. Já jsem měl možnost se několika výletů zúčastnit, když tam tatínek hrál v kapele. Muzikanti seděli na vyvýšeném místě vedle tanečního parketu a vzadu u bubnů měli sud s pivem. Pivo bylo udržováno při nízké teplotě pomocí několika kusů ledu volně položených na sudu. Čepování piva do sklenic prováděl bubeník Gusta Janoušek a pokud některý z muzikantů měl rád pivo hodně studené, přidal mu do sklenice kousek ledu.

Gusta Janoušek, původním povoláním tkadlec, byl veselý člověk, který měl muziku jako svého velkého a jediného koníčka.

Otevření měšťanské školy ve Strmilově

V mládí hrával ve "štrajchu" druhé housle a ještě v době, když jsme začínal hrát i já, na ně dovedl bravurně zahrát svoji nejoblíbenější skladbu - kvapík "Parou". V dechovce hrával až do svého pozdního stáří na velký buben nebo na činely. Jako muzikant byl trémista, ale hudbu měl velmi rád a býval vždy dobrým a veselým partnerem. Děti neměl a když ovdověl, žil několik let se svou družkou Magdou. Byl velmi hubený a dovedl toho velmi dokonale využívat při svých vystoupeních. Na požádání svých přátel vystupoval tak, že si slevěhl do půl těla sedl na zem jako fakír a před sebe položil talíř. V něm byla lihová směs, která po zapálení hořela modrým plamenem. Světlo, které na jeho tvář dopadalo ze spodu vytvářelo stíny, které ještě zvětšoval tím, že se všelijak šklebil. Na prsou mu byla zase zviditelněna jeho žebra a tak pohled na něho připomínal pohled na kostlivce. Jeho vystoupení, které jsme měli možnost jednou o masopustu v hostinci U Vyhliďalů, působilo velmi strašidelně.

V době, když ještě hrával v Kubákově kapele, mělo velký úspěch také jeho vystu-

pování jako provazolezec. Chození po provaze bylo tehdy v módě a snad také proto byl o Gustovo předvádění "akrobatických výkonů" na laně velký zájem. Byla v tom však jedna zvláštnost. On totiž nepotřeboval při své produkci žádné lano ani provaz. Stačilo mu udělat na podlaze křídou čáru a po té chodil. Dovedl však velmi dokonale a legračně napodobovat skutečné provazolezce a jeho vystupování, které připomínalo produkci cirkusového klauna mělo u vděčného publika velký úspěch.

Jednou v neděli odpoledne byl Gusta Janoušek v hospodě u strmilovského pivovaru neklidný. Pořád něco hledal a nebyla s ním rozumná řeč. V minulých dnech prováděli totiž pracovníci geodézie vyměřování na studenské silnici. Gusta měl možnost jejich práci pozorovat a zřejmě se mu zalíbila. Vzal si do hlavy, že důkladně proměří velmi důležitý objekt, kterým je pivovarská hospoda. Na dvoře hospody našel přiměřeně dlouhou

tyčku, na její konec upevnil krabici, pravděpodobně od bot a udělal v ní otvor. S takto vyrobeným nivelačním přístrojem začal potom s velkým soustředěním proměřovat okolí pivního pultu i ostatní části šenkovny a zjištěné údaje pečlivě zaznamenával do příručního zápisníku. Všichni ho se zájmem sledovali a s napětím očekával k jakému závěru dojde. A dočkali se. Gusta dokončil vyměřování, soustředěně se zamyslel nad výsledky uvedenými v zápisníku a s ulehčením prohlásil: "Tak už to mám!". Přítomní utichli a soustředěně naslouchali: "Je to tady tři tupláky nad mořem", řekl hlasem znalce a s tváří, která pozrazovala, že si je vědom velké odpovědnosti. Všichni přítomní přijali jeho sdělení s plným pochopením a ihned bez prodlení je začali naplňovat. Na stůl šel jeden tuplák piva za druhým (tuplák je dvoulitrová sklenice), nálada všech rychle stoupla a netrvalo dlouho a předpokládaný počet vypitých tupláků piva byl výrazně překročen. V závěru nedělního odpoledne byli z hospůdky u pivovaru slyšet také housle a veselý zpěv.

Ing. Mojmír Paulát

Pořad vánočních bohoslužeb

Mše sv. v kostele sv. Jiljí

24.12. v 22,00 hod.

25.12. v 8,00 hod.

26.12. v 8,00 hod.

Bohoslužby v evangelické kapli

25.12 v 10,00 hod.

PAN učitel

Do školy jsem začala chodit v Palupíně v roce 1968. Politické změny nás nezasáhly, pan učitel Švehla na (v té době již povinném!) "soudruhu" učitelů nijak nelpěl. Věděl, že potřebujeme něco jiného. Bylo nás ve třídě asi 15, ve věku od 6 do 10 let a zajímali jsme se o všechno možné, jen ne o politiku. A to všechno možné byl především přírodopis v tom nejširším slova smyslu, protože to bylo to hlavní, k čemu nás pan učitel vedl.

Celé dopoledne jsme často prožili v lese a on nám vysvětloval, který ze ptáků zrovna zpívá. Bylo jich jen maloučko, které bychom po pár hodinách nebyli díky jeho laskavému, ale pevnému přístupu nepoznali sami.

Dokázal se nám cele věnovat nejen v době školní výuky, ale i o svém volném čase. Chodili jsme se k němu dívat na televizi a přitom jsme ochutnávali snad ze všeho, co doma zavařili. Když se na to dívám dnešními očima, myslím, že právě takovou trpělivost, jakou měl on s námi, musela mít i jeho žena s ním...

Nebyla to ale jen škola, kdy jsem se s panem učitelem Švehlou potkávala. I mnohem později, když vedl ve Strmilově kroužek mladých přírodovědců. Když sázel s dětmi vrbičky (a kolik jich ještě dnes u Adamáku je!), když rozvěšoval ptačí budky (a i ty ještě slouží!), když jsem k němu chodila pro radu v době, kdy jsme sama začala učit.

Jeho práce ve Strmilově se však neomezoval jen na práci s dětmi. Jako profesionální ochranář hlídal, aby se v obci nadměrně nekácely stromy, pravidelně zapisoval přiletý a odletý stěhovavých ptáků (třeba čapů na strmilovské faře!), ale sledoval i výskyt nebezpečného bolševníka a sám ho také ničil tam, kde se přemnožil. Jistě si na něj vzpomenu i rybáři a myslivci.

Díky jeho poslední jmenované zálibě - myslivosti - bude pan učitel Švehla "učit" na strmilovské škole ještě mnoho let. Vycpaná zvířata, která škole odkázal, mi pomohou při výuce tam, kde již není možnost zajít jen tak do lesa a tiše pozorovat. Vždyť kdo, přinejmenším z těch mladších, viděl volně v přírodě tetřeva...

Ve vzpomínkách na pana učitele Švehlu není ani stopa smutku. Přestože odešel náhle (zemřel po krátké nemoci 4. října 1995 ve věku nedožitých 74 let) ve vzpomínkách nás - jeho žáků, zůstane ještě velmi dlouho jako ten, o kterém se může plným právem říci "PAN učitel".

Marta Bílá,
učitelka přírodopisu na ZŠ Strmilov

Pod stromeček - knihu!

Tak zní obvyklá reklama, která se před vánočními svátky objevuje snad každý rok. My se k ní připojujeme otvírací dobou prodejní výstavy knih na katolické faře:

Po 13,00-14,30; 19,00-20,30

Čt 19,00-20,30

Pá 13,00-14,30; 19,00-20,30

Po dohodě s p. Švehlou je možné nakupovat i v jiných hodinách. Najdete zde nabídku pro všechny věkové kategorie - od pohádek až po kuchařky!

Novinky místní lidové knihovny**Pro děti a mládež**

Lanczová L.: Super kořata
Past na kočku
Blobešlová B.: Ta nová, brácha a já
Tanec za jedna,
matematika za pět
Smetanová J.: Holka v nesnázích
Tchyně
7. a 8. příručka mladých svíšťů

- Lakový paraván
Příběhy soudce Ti
- Fantom chrámu
Případ ostýchavé
obžalované
Případ ostýchavé kočky
Francis D.: Žihadlo
Volkman E.: Špionážní aféry
Quentin P.: Manželka Ronalda
Sheldona

Různá naučná a osobnosti

Schneiderová S.: Na co se ptají rodiče
Joyeux H.: City, sexualita AIDS
Vašák V.: Jó, to tenkrát
Pichlík K.: Českoslovenští
legionáři 1914 - 1920

Beletrie oblíbená ženami

Steelová D.: Přijď, lásko, k nám
Collins J.: Hollywoodští manželé
Jäckelová K.: Monika B.
Už nejsem vaše dcera
Alexisová K.: S trochou štěstí
Lewisová S.: Letní šílenství
Gouldová J.: Láska až za hrob
Spencerová V.: Kolibřík
McKinneyová M.: Spojení osudem

Beletrie pro muže

Van Guilik R.: Příběhy soudce Ti

- Nejčtenější knihou v naší knihovně je dětská "Zvířátka jsou naši přátelé". Dosáhla za 4 1/2 roku 64 výpůjček.
- Z knih pro dospělé to je od Sheldona "Odvrácená strana půlnoci", 41 výpůjček za 3 1/2 roku.
- Z knih pro mládež má nejvíce - 48 výpůjček za 4 roky, od Lanczové "Počkej na mě, Radko".
- Z časopisů je nejčtenější Mickey Mouse č. 2 z roku 1992. Za 4 roky dosáhl 53 výpůjček. Další je magazín TOP dívky č. 6 z roku 1995. Za 1 1/2 roku má 22 výpůjček.
- Nejoblíbenější autorkou knih pro dospělé je Danielle Steelová. Z knih pro mládež je nejvíce oblíbené čtení pro dívky od Lenky Lanczové.

M. Jebavý - knihovník

NAKUPUJEME O VÁNOCÍCH

Aby i pro Vás byly vánoční svátky především svátky pohody a klidu, uvádíme otvírací dobu jednotlivých obchodů s potravinami v období mezi Zlatou nedělí a Silvestrem:

	V-Markt	Jednota	Lenka (večerka)	Cukrárna	Olga	Pekárna
22.12 Ne	7,00-12,00	7,30-12,00	jako sobota	normálně	Zavřeno	normálně
23.12 Po	normálně	normálně	jako sobota	normálně	normálně	normálně
24.12 Út	6,30-12,00	6,30-12,00	Zavřeno	Zavřeno	7,00-11,00	7,00-9,00
25.12 St	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno
26.12 Čt	Zavřeno	Zavřeno	normálně	normálně	Zavřeno	Zavřeno
27.12 Pá	normálně	normálně	normálně	normálně	normálně	normálně
28.12 So	normálně	normálně	normálně	normálně	normálně	normálně
29.12 Ne	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno	Zavřeno	normálně
30.12 Po	normálně	normálně	jako sobota	normálně	normálně	normálně
31.12 Út	6,30-12,00	6,00-13,00	7,30-11,30	normálně	normálně	7,00-9,00

Jesličky dříve a nyní aneb pojďte s námi péci perník

Nejstarší zpráva o jesličkách v Čechách pochází ze 16. století a hovoří o barokním betlému v pražském Klementinu. V celkem krátké době se pak jesličky objevují i v dalších pražských a mimopražských chrámech i příbytcích duchovních a světských hodnostářů. Lidové jesličky, plné kouzla osobitého ztvárnění scény Narození, Klanění pastýřů, Tří králů i mnoha pestrých žánrových scén se u nás začaly vyskytovat o trochu později - koncem 18. století. Během 19. století se jejich počet stále zvyšoval a počátkem 20. století tato vzestupná tendence vrcholila. Řezbáři a malíři pocházeli zejména z míst rozvinuté dřevařské a textilní řemeslné výroby, z hornických měst a jejich okolí.

I v našem kraji se dodnes setkáváme s pozoruhodnými výtvary lidské zručnosti a trpělivosti. Mnozí z vás určitě znají světově proslulé Krýzovy jesličky, umístěné v jindřichohradeckém muzeu. (Děti ze strmilovské mateřské školy se tam vydaly již na podzim a pokud vím, velmi se jim výlet líbil) Kromě Krýzových jesliček zde najdete i méně slavné betlémy, které jsou zajímavé především materiálem, ze kterého byly vyrobeny. Jeden z nich je perníkový a jeho autorkou, Paed. Dr. Drahomírou Blažkovou, jsem požádala o rozhovor.

v Jindřichově Hradci, stalo se pečení perníku pravidelnou součástí adventu. Upečenými figurkami pak zdobíme stromeček v kostele, rozdáváme je při vystoupeních našeho pěveckého sboru Jakoubek a snažíme se s nimi udělat radost i dalším lidem, například obyvatelům domovů důchodců.

**NARODIL SE KRISTUS
PÁN, VESELME SE!**

Kdo se této adventní činnosti účastní?

Dvě úzce propojené skupiny: děti ve věku cca 5 - 8 let (z křesťanské školky, jejich starší kamarádi) a jejich maminky, které jsou z velké části členkami pěveckého sboru YMCA Jakoubek. Děti si přinesou z domova připravené těsto, které společně vykrajujeme a pečeme a maminky hotové perníky o několik dní později zdobí.

Kolik se vás schází?

Přibližně dvacet dětí a odpovídající počet maminek. Skupina se ale během času obměňuje, když děti odrostou, mají jiné zájmy a místo nich přicházejí další.

Kdyby chtěl někdo podobná setkání organizovat, co byste mu poradila?

Chce to určitý nadhled. Když se do něčeho takového pustíte, musíte se připravit na to, že soukromí vašeho domova bude narušeno a vy budete vystavena kritickým hlasům ze všech stran. Základní podmínkou je ovšem připravenost vyjít vstříc. Ráda bych také zdůraznila, že naším hlavním cílem není výroba perníků, ale setkání lidí dobré vůle.

Mohla byste nám na závěr prozradit váš recept?

Ráda.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

100g medu
250g cukru
50g tuku (já používám Heru)
650g mouky
4 vejce
2 kávové lžičky jedlé sody
3 kávové lžičky perníkového koření (dnes ho můžete koupit hotové nebo si jej připravit doma v hmoždíři z hřebíčku, badyánu, anýzu, fenyklu a skořice)

Med a cukr rozpustíme na karamel a necháme ztmavnout. Přidáme tuk a postupně přidáváme střídavě trochu mouky smíchané se sodou a kořením a vejce. Vše zpracujeme v tužší těsto a necháme v chladu 24 hodin uležet. Pak vyválíme plát - na malé tvary vysoký 3 mm, na velké tvary 4 - 5 mm, vykrajujeme a pečeme.

Poleva:

150 g moučkového cukru
1 bílek
trochu citrónové šťávy

Cukr důkladně prosejeme přes tenký cedník. Do tuha vyšleháme polevu, dáme ji do mikrotenového sáčku s malou špičkou a můžeme zdobit.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Ptala se Lenka Pecharová

Úzkokolejka ...

V minulém čísle jsme přinesli krásnou povídku pana básníka Skácela "Malá recenze na vlastní smrt". Byla zakončena přáním, abychom nepřišli o úzkokolejku.

Ale již krátce poté proběhla tiskem zpráva o pozastavení jejího provozu na dobu neurčitou a zprávy jsou den ode dne černější.

Naštěstí se našli rozumní lidé - Ing. Vít Obůrka z Brna a Ing. Milan Plch z Jihlavy, kteří sepsali petici za zachování úzkokolejky. Jistě správně pochopili, že na úzkokolejku se nemůžeme dívat jen očima ekonomů (pak by měla být zrušena ze dne na den!), ale především jako na unikát, kterých po světě nejedná zas tolik.

Protože se jako redakce plně ztotožňujeme s cílem zachovat úzkorozchodnou trať v provozu, pokusíme se občany Strmilova se zněním petice v co možná nejbližší době seznámit, a to s největší pravděpodobností prostřednictvím obecního rozhlasu.

-jfp-

Obal Rozkoš - 60 let výroby plechových obalů a vík na sklenice

Pouhé 4 km od Strmilova, pod hrází rybníka Hejtman, nachází se podnik Obal Rozkoš, a.s., který dlouhá léta významně přispívá k zaměstnanosti tohoto kraje včetně Strmilova. Obalu Rozkoš je letos 60 let, ale historie továrny sahá mnohem dále.

Již v roce 1813 zde vznikla textilní továrna. V průběhu let její bavlněné tkaniny patřily mezi špičky textilní výroby v Rakousku - Uhersku. Např. v roce 1851 zde pracovalo 137 mužů, 201 žen a 15 dětí! Ve druhé polovině 19. století "zaměstnávala množství chudého lidu ze Strmilova v přádelně Rozkoš, velkolepém to závodu průmyslovém, jenž k největším a nejstarším náleží". Velkým přínosem pro továrnu bylo zahájení provozu úzkokolejky v roce 1897. Celá historie a sláva textilky však končí rokem 1923, kdy požár zničil veškeré objekty. K plné obnově výroby již nikdy nedošlo, takže v letech 1931 - 35 zde pracovalo nanejvýš 40 zaměstnanců.

V roce 195 v dražbě získal továrnu Jan Satrapa za 1 158 000 Kč. Předána mu byla v únoru 1936 a 2. června 1936 zde byla zahájena výroba jemných plechových obalů pro masné podniky pana Satrapy pod názvem "Ferremba Rozkoš". Zaměstnáním 100 dělníků, většinou žen, podnik řešil i nezaměstnanost tohoto kraje. Během války podnik zaznamenal veliký pokles výroby pro nedostatek cínu, přešel na zpracování černých plechů a částečně i na zbrojní výrobu. Hned v roce 1946 přešel pod národní správu a v roce 1948 byl přičleněn pod podnik Spojené smaltovny a závody na kovové zboží. V roce 1950 pak přičleněn k n.p. Obal Praha. To již byl počátek dalšího rozvoje. Byl zbourán vyhořelý objekt, rozšířila se závodní jídelna, zřídila se ordinace lékaře a samozřejmě se postupně rozšiřovala výroba. V roce 1954 byla zahájena výroba uzávěrů Fenix, na který si jistě ještě vzpomenu starší hospodyňky. Na Rozkoši byly dále postaveny 2 nové výrobní haly a dána do provozu lakovací tunelová pec. V roce 1960 nastal další pokrok - byl zahájen potisk obalů na starším tiskařském stroji. V té době se již za rok vyrábělo 100 milionů víček Fenix. Postupně v nich gumové těsnění nahradila nová hmota - tekuté PVC.

Mezníkem v rozvoji se stal rok 1964, kdy byla zakoupena licence na výrobu víček Omnia. Jejich výroba se naplno rozběhla v následujícím roce v nově vystavěné hale. Tato víčka se pro svou jednoduchost při zavírání rychle rozšířila do všech konzerváren a také do všech domácností, kde dobře slouží podnes.

Svůj vrchol zaznamenala výroba víček Omnia a Pano asi před 10 lety, kdy se za rok vyrobilo téměř 450 milionů kusů. V posledních letech výroba klesá, protože konzervárny plynule přecházejí na šroubovací

víčka typu Twist - Off, které však nejsou vhodné pro domácí konzervování. Zastavení výroby Omnia se však naše hospodyňky nemusí obávat. Výroba zatím klesla pouze na loňských asi 150 milionů ks. Jejich výroba bude dále pokračovat ještě řadu let.

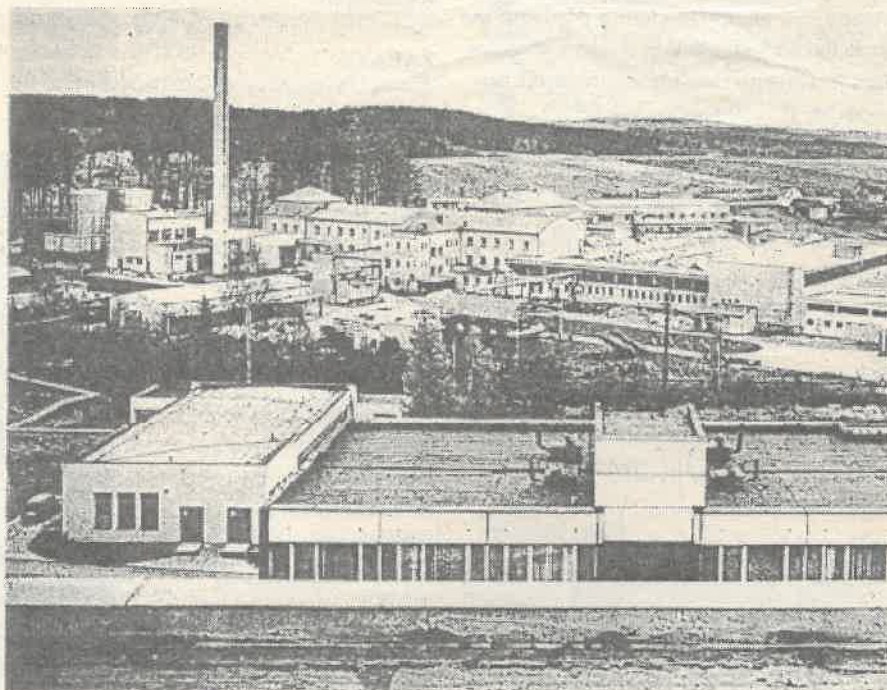
V roce 1970 došlo ke sloučení podniku Obal Praha se Strojírny potravinářského průmyslu a vznikl Strojbal Hradec Králové. V letech 1971 až 1976 podnik zažil rozsáhlou rekonstrukci jak stavební, tak strojní. Prostavěno bylo téměř 37 milionů Kč a za strojní vybavení vydáno dalších 50 milionů Kč. Výčet strojů by byl veliký, ale názvy by asi nikomu mnoho neřekly. V té době byla zakoupena i licence na výrobu víka pro dětskou výživu ze Španělska. To byl počátek výroby šroubových vík typu Twist - Of, které se nyní již v téměř celé průměrové řadě stávají jedním z hlavních výrobních programů.

Vedle výrobních hal a strojního vybavení se podnik staral i o své zaměstnance vybudováním mateřské školky, kolem 160 bytů, nové jídelny, centrálních šaten atd.

Hospodářskými výsledky i neustálým rozvojem se podnik v rámci Strojbalu řadil k těm nejlepším. Proto, když na začátku roku 1990 požádal o osamostatnění, oborový podnik to

vovaly veliký zájem o koupi podniku často i velmi nečestným způsobem. Podnik se proto musel vypořádat nejen s hospodářskými potížemi. Dánský podnik Metropak chtěl Strojbal získat za velmi nízkou cenu, německý podnik Meissner naopak nasliboval velké investice a smělé plány v době, kdy již neměl na hotovost ani marku. Podnik proto musel znovu žádat vládu o změnu rozhodnutí, což se nakonec podařilo pod heslem "již žádného zahraničního partnera". Privatizace se konečně blíží ke konci, podnik zůstane v českých rukou, jmenovitě majetkem společnosti složené z vedení podniku a restituentů. V posledních dvou a půl letech výrazně investuje do výroby a kvality včetně úsilí o získání normy jakosti ISO 9000.

Co říci závěrem. Podnik Obal Rozkoš hrál vždy významnou roli v celém okolí a má všechny předpoklady, aby tomu bylo tak i nadále. Pro Strmilov to znamená možnost blízkého zaměstnání přibližně jednoho sta obyvatel. Strmilov může jen litovat, že v průběhu minulých let nejméně 3x chtěl Obal Rozkoš odkoupit objekt místní pletárny a přenést tam část výroby, nástrojárnu nebo i sídlo podniku. V kladném případě by jistě i část bytových jednotek nestála ve Vlčicích, ale

nesl velmi nelibě. Přesto se to podařilo a od 1.7.1990 vznikl opět samostatný podnik se staronovým názvem Obal Rozkoš. Začátky nebyly lehké, protože bývalý podnik zatížil Obal Rozkoš vysokým úvěrovým dluhem. K tomu se přidružil veliký pokles výroby v roce 1991 včetně druhotné platební neschopnosti. Samostatnou kapitolou by byla 5 let trvající privatizace. Zahraniční firmy proje-

ve Strmilově. Ani jednou se to však z různých důvodů nepodařilo uskutečnit. Budova pletárny začala již sloužit jinému podniku, což je pro zaměstnanost jediné dobře.

Obal Rozkoš, akciová společnost Střížovice je perspektivním podnikem, který bude dál kladně ovlivňovat život ve Strmilově a okolí.

Jaroslav Emmer

OBCENÍ POLICIE INFORMUJE

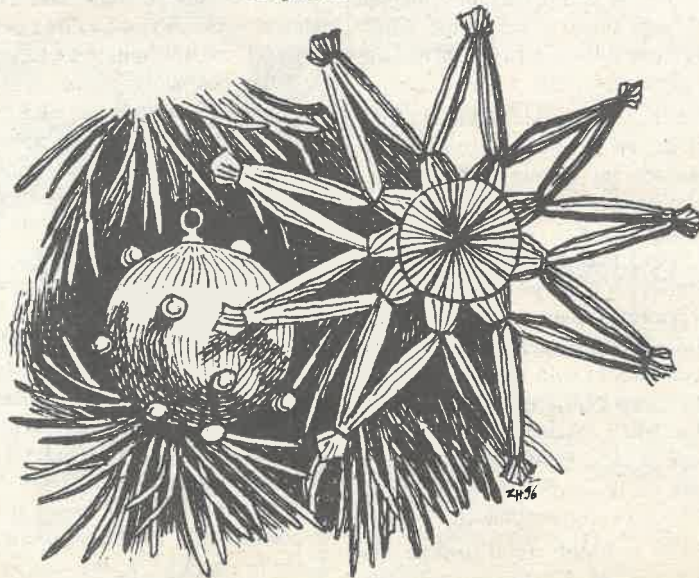
Tak jako každý rok při příchodu zimy bych chtěl upozornit občany na povinnost udržování schůdnosti chodníků dle obecně závazné vyhlášky č. 4/94 čl. 6 odst. 2, která zní: "Za čištění chodníků a komunikací pro pěší, udržování schůdnosti jsou odpovědní vlastníci (správci) nebo uživatelé nemovitosti, která v zastavěném území obce hraničí s chodníkem nebo komunikací pro pěší. Vlastník nemovitosti je povinen chodník přiléhající k jeho nemovitosti udržovat v čistotě a v zimním období vždy schůdný - je zakázáno jako posypový materiál používat popel, hlínu, saze a chemické prostředky." Při zanedbání této povinnosti, tak jako porušení ostatních bodů této vyhlášky, může OP udělit blokovou pokutu až do výše 1000,- Kč.

Za OP strážník Rudolf Sěč

MALÍ OCHOTNÍCI VÁS ZVOU

25.12.1996 v 10.00 hodin na divadelní představení "Vlak do Betléma" do evangelického kostela. Hra se uskuteční v rámci bohoslužeb.

12.1.1997 ve 14.00 hodin do KD Hejtmán na tradiční pásmo vánočních her.

SPORT

V minulé sezóně se nám podařilo vyhrát skupinu "B" okresní soutěže a postoupit do okresního přeboru. Protože máme v současné době 40 registrovaných hráčů, rozhodli jsme se založit "B" mužstvo.

V létě jsme se zúčastnili turnaje v Jarošově, kde jsme skončili na 4. místě. V domácím turnaji jsme obsadili 3. místo.

Mužstvo "A" má v okresním přeboru na podzim bilanci 13 3 3 7 24-36 12 a je na 13. místě. Družstvo "B" má v okresní soutěži po podzimu bilanci 11 1 0 10 7:46 3 a je na 10. místě.

Členové našeho oddílu odpracovali v minulém roce na sběru šrotu, úpravě hřiště a hlavně na oklepávání staré školy 1084 brigádnických hodin

Pavel Lehejček

V-Markt

přeje

všem zákazníkům
šťastné a spokojené
vánoce, hodně zdraví, štěstí
a vše nejlepší
v novém roce 1997.

FOTBAL

TRENÉR

Radek Saidl

ZÁPASY

Strmilov:Jarošov (6:1)

Slavonice:Strmilov (2:1)

Strmilov:Deštná (0:1)

Strmilov:N.Bystřice (3:2)

Deštná:Strmilov(3:3)

Č.Rudolec:Strmilov (0:1)

Strmilov:Kunžak (1:0)

ZÁKLADNÍ SESTAVA

Brankář:

Jan Vrbenský

Obránci:

Pepa Frank

Dušan Karpíšek

Láďa Hudák

Martin Frühbauer

Záloha

Marcel Rečný

Roman Gajdoš

Martin Šuška

Útok

Jirka Koronczi

Martin Vlášek - kapitán

Ondřej Vlášek

BRANKY

9 - Rečný

2 - Pacholík

1 - Frühbauer

1 - Koronczi

2 - Petr ? (z J. Hradce)

celkem jsme dali branek - 15

celkem jsme dostali branek - 10

Před třemi roky založil Radek Saidl ve Strmilově žáky. První rok jsme skončili předposlední, vloni třetí a letos jsme po podzimu zatím na prvním místě. A za to všechno bychom chtěli poděkovat našemu trenérovi Radkovi Saidlovi. Fotbalisté - žáci TJ Jiskra Strmilov Marcel Rečný

pozn. redakce - článek prošel pouze elementární jazykovou úpravou

**Strmilovský oddíl Junáka hledá vedoucího
pro družinu chlapců.
Zájemci se, prosím,
hlase na telefon 92216 - Doupníkovi.**